

İSTANBUL DİŖHEKİMLERİ ODASI

dergi

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR
MART / NİSAN 2021
SAYI 182

İÇİNDEKİLER

Başkan	06
Yazı İşleri Sorumlusu	08
Oda Haberleri	10
Evden Eve Bilim	14
Komisyonlardan	16
20 Mart Oral Sağlık Sempozyumu	20
FDI/ERO Genel Kurulu	28
Muayene Bilgi Yönetim Sistemi	32
Güncel: Dr. Nusret Fişek Halk Sağlığı Ödülü	38
Almanya'da Pandemi Sürecinde Dişhekimliği	42
Bilimsel: Endodonti'de Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi Görüntüleme Tekniğinin Kullanımı	44
Anı: Prof. Nedret Gürsoy	52
Fakültelerden	60
Sektörden	68
Kadın: Gülsüm Kav ile Söyleşi	70
Dişhekimliği Tarihinden	74
Kitap: Veba Geceleri	76
Şiir Defteri: Ahmed Arif	78
Dental Kitap	82/86
Aslında Her Gün Fırçalıyorum	84
Duyurular	88
Hoşgeldiniz	90
Akıl Oyunları	92
Karikatür	94
REKLAM	DİZİNİ
Uyumsoft	ön kapak içi
Colgate	03
Dent Mimarlık	07
Signal	09
J&J Listerine	15
Gülşa	41
İpana	83
GC Europe	87
Dentsply Sirona	arka kapak içi
DTI İmplant	arka kapak

20 Mart Oral Sağlık Sempozyumu

20

Güncel: Dr. Nusret Fişek Halk Sağlığı Ödülü

38

Anı: Prof. Nedret Gürsoy

52

İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Prof. Dr. M. Haluk İşeri
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Özçelik
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
Dış Hekimliği Fakültesi Dekan Yardımcısı

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ'NDE ALINAN TEDBİRLER VE 4. VE 5. SINIF KLİNİK UYGULAMA EĞİTİMİ PROTOKOLÜ

2020 yılının Mart ayından itibaren dünyada ve ülkemizde Covid-19 pandemisi nedeni ile olağanüstü bir dönem yaşanmaktadır. Bu sürecin tüm dünyada ekonomi, eğitim, sosyal vd. alanlarda önemli etkileri olmuş ve olmaya devam etmektedir. Covid-19 pandemisi döneminde ilk vakanın Sağlık Bakanlığı tarafından duyurulmuş olduğu 11 Mart 2020 tarihinden itibaren sürekli olarak faaliyetlerini sürdüren İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi'nde, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz ve bahar döneminde yüz yüze uygulanmakta olan "Klinik Uygulama Eğitimi" ve sağlık hizmeti sunumu konusundaki tecrübe ve birikimleri meslektaşlarımızla paylaşmayı hedefledik.

Pandemi ilan edilmesinden sonra 01 Haziran 2020 tarihine kadar, Fa-

kültemiz 'Dış Hekimliğinde Acil Vakalar Protokolü' kapsamında öğretim üyesi, diş hekimi ve idari personeli ile rotasyon düzeninde faaliyet göstermiştir.

<https://www.yeniyuzyil.edu.tr/DisHekimligi/Covid-19.aspx>

01 Haziran 2020 tarihinden itibaren, Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan genelge ile duyurulan tedbirlere bağlı kalınarak, Fakültemizde tam kadro ile sağlık hizmeti verilmeye devam edilmiştir. Bu süreçte Dekanlığımız, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu'nun tavsiyelerine uygun olarak aşağıda belirtilen enfeksiyon kontrol önlemlerini almıştır (1):

1. Personel eğitimi,

- Kişisel koruyucu ekipman ve ortam dezenfeksiyonu önlemleri konusunda personel eğitimleri 4 grup halinde yapılmış (sekreterler, sağlık personeli, yemekhane ve temizlik personeli, güvenlik personeli), eğitimler düzenli aralıklar ile sürdürülmüştür,
- Hastane içinde tüm personel ve hastaların maske takmaları ve daima 2 metre sosyal mesafeyi korumaları sağlanmıştır.

2. Hasta kabulü,

- Hastaların, randevu sistemi kullanılarak, ilk muayene ve tedavi işlemleri, ilan edilen tedbirler kapsamında, belli bir maksimum sayı limiti ile sınırlandırılarak organize edilmiştir.
- Randevu veren personelin, hasta anamnez formuna eklenen yeni bir form ile, hastaların Fakültemize gelmeden önce Covid-19 enfeksiyon riski taşıyıp taşımadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla hazırlanan formdaki sorular, sekreterlerimiz tarafından, randevu talep eden hastalara telefonla sorulmuş ve cevapları nedeni ile risk taşıdığı tespit edilen hastalar, hasta bilgi sistemine uyarı verecek şekilde kayıt edilmiştir.
- Hastalar, randevularına tam zamanında gelmeleri hususunda kararlılıkla uyarılmışlar, yanlarında diş macunu ve diş fırçası getirmelerinin ve mümkünse refakatçisiz olarak hastanemize gelmeleri talep edilmiştir.
- Acil ve zorunlu vakalar, randevusuz olarak kabul edilmiş ve sorunlarını gidermeye yönelik işlemlerin öncelikli olması sağlanmıştır; randevusuz acil işlemler zemin katta bulunan acil kliniğinde yapılmıştır.
- Hastane giriş kapısı sürekli açık tutulmuş ve giriş yapan bütün personelin ve hastaların ateş ölçümleri yapılmış, ateşi 37,5 dereceden yüksek olanlar binaya alınmayarak sağlık kuruluşlarına sevk edilmiştir. Binaya her giren kişinin ellerinin el dezenfektanı ile ovulması sağlanmış, maskesiz olan kişilere (hasta veya personel) gerekirse maske tedarik edilmiştir.
- Yaşlı ve çocuk hastalar dışında refakatçi alınmamasına ve gereken durumlarda tek refakatçi olmasına dikkat edilmiştir.
- Sekreter bankalarının 1,5 metre önüne kırmızı şerit konulmuş, müracaat eden kişilerin bu şeridin gerisinden sekreterlerle iletişim kurması sağlanmıştır.
- Beklemek zorunda kalan hastaların bekleme salonları yerine, 4. kat ve zemin kat açık alanlarında beklemeleri sağlanmış, gereken durumlarda çağrılarının güvenlik personeli veya cep telefonu ile yapılması sağlanmıştır.
- Hasta refakatçisinin bekleme salonunda beklemesine müsaade edilmemesine,
- Bekleme salonunda beklemek zorunda kalan hastaların/refakatçilerinin sosyal mesafe kuralına uygun olarak beklemeleri sağlanmıştır.
5. kat çocuk oyun odasındaki dergi, oyuncak gibi eşyalar depoya kaldırılmıştır.
- Covid şüphesi bulunan veya Covid'li hastaların günün son hastaları olarak kabul edilmesi, hastaneye girişlerinin 4. kattan yapılması, tedavilerinin 4. kat kliniğinde gerekli tedbirler alınarak yapılması sağlanmıştır.

3. Tedavi hizmet sunumu,

- En fazla, her kliniğin ünit sayısının yarısı kadar olacak şekilde, saat

başında hasta randevusu verilmesi (10.00, 11.00, 12.00 / 13.00, 14.00, 15.00), her işlem süresinin 45 dakikayı geçmemesi sağlanmıştır.

b. Hastanın işlem görmeden önce diğer onam formlarına ek olarak mutlaka Covid-19 enfeksiyonuna göre düzenlenmiş onam formunu doldurması istenmiş, Covid-19 ve diğer potansiyel enfeksiyonlar konusunda ayrıntılı anamnez alınmasına dikkat edilmiştir.

c. Hastaların dişlerini fırçaladıktan ve ellerini dezenfekte ettikten sonra kliniğe alınması sağlanmıştır.

d. Hastalara, tedavilerine başlanmadan önce en az 20 saniye süre ile %1,5 hidrojen peroksit veya alkol/iyot içeren antiseptik solüsyon ile gargara yaptırılmıştır.

e. Aerosol oluşturan işlemler sırasında ve solunum yolu semptomları olan vakalarda N95/FFP2 maske; diğer işlemlerde cerrahi maske kullanılması; N95/FFP2 maskelerin uzun süre kullanımının Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yayınlanan önlemler dikkate alınarak yapılması sağlanmıştır.

f. Tedavi sırasında, tüm ekibinin önlük/tek kullanımlık önlük, bone, maske, gözlük/yüz siperliği, eldiven kullanması sağlanmıştır. KKE giyme sırası (mekana maske ile gelinerek el hijyeni sağlandıktan sonra tedavi işlemi için KKE ve yeni maske takılacaktır): 1. Önlük/tek kullanımlık önlük, 2. Tıbbi maske/N95-FFP2, 3. Bone, 4. Gözlük /yüz koruyucu siperlik, 5. Eldiven.

Çıkarma sırası: 1. Eldiven, 2. Gözlük /yüz koruyucu siperlik 3. Önlük/tek kullanımlık önlük, 4. Bone, 5. Tıbbi maske/N95-FFP2. Malzeme kullanımları ile ilgili eğitim, personel ve 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine verilmiş, malzemelerin işlem bittikten sonra tıbbi atık kutusuna atılması sağlanmıştır.

<https://khgmstokyonetimdb.saglik.gov.tr/Eklenti/36977/o/covid-19-kisisel-koruyucu-ekipman-giyme-ve-cikarma-talimatipdf.pdf>

g. Sağlık personeline, hasta ile çalışılırken mutlaka cerrahi aspiratör kullanılması mecbur tutulmuştur.

h. Acil kliniğinin, geçici olarak Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı muayeneleri için kullanılması, hasta randevularının Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı için yarım saatte bir olacak şekilde verilmesi; hastaların, hava koşullarının müsait olduğu zamanlarda bina dışında bekletilmeleri, hastaların buradan sırayla çağrılmaları, hasta, yaşlı ve engelli hastaların iç mekanda bekletilmeleri sağlanmıştır.

i. Radyoloji ünitelerinde enfeksiyon kontrolü için, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlüğü web sayfasında yayınlanan önlemler dikkate alınmıştır.

4. Fiziksel alt yapının kullanımı,

a. 2 veya 3 ünitin bulunduğu kliniklerde 1 ünitin, daha fazla ünit bulunan kliniklerde mevcut ünitlerin yansı kullanılmıştır.

b. En fazla 45 dakika ünit kullanımından sonra, yeni alınan hasta grubunun, kliniğin kullanılmamış ünitlerinde bakılması sağlanmıştır.

c. Aerosol çıkaran işlemlerin sadece 4. kat klinik odaları, 3. kat entegre kliniği (tek hasta) ve 1. kat periodontoloji ameliyathanesinde (tek hasta) uygulanmasına, çoklu ünit bulunan kliniklerde birden fazla ünitte aerosol çıkaran işlem yapılmamasına, aeresollü işlemlerin mümkünse

gün sonuna alınmasına dikkat edilmiştir.

d. Tüm sarf malzemelerinin servis odasından sağlanması, klinikte açık alanda malzeme tutulmaması sağlanmıştır.

e. Ardışık hastalarda ünit ve hastanın temas ettiği yerler sabunlu su ve sonrasında 1/10 sulandırılmış sodyum hipoklorit veya %70'lik alkol ile silinerek temizlendikten ve 15 dakika doğal yöntem ile havalandırıldıktan sonra yeni hasta alınması sağlanmıştır.

f. Ünitlerin bağlı olduğu su haznelerine 1/3 oranında %3 hidrojen peroksit katılmıştır.

g. Ünitlerin su giderlerinin temizliğinde, (kreşuar ve aspiratör hortumları) 1/10 seyreltilmiş sodyum hipoklorit kullanılmıştır.

h. Kliniklerde hasta tedavisi sırasında klimaların çalıştırılmaması, klinik camlarının açık tutulması, klima temizlik ve bakım işlemlerinin rutin olarak yapılması sağlanmıştır.

5. Genel önlemler,

a. Tüm personelin iş yeri kıyafeti/üniformasını günlük olarak değiştirmesi ve yıkaması zorunlu tutulmuştur.

b. Hastane içinde ayrı ayakkabı/sabo kullanılmıştır.

c. Hastaneye giren herkesin, ayaklarını dezenfektanlı paspasa basarak geçmelerinin sağlanması, bu nedenle ana giriş ve 4. kat girişlerine dezenfektanlı paspas konulması sağlanmıştır.

d. Asansörün kullanımında sosyal mesafenin gözetilmesi için 2 kişiden fazla sayıda kişinin aynı anda asansöre binmemesi, öğrenciler ve personelin acil ve zorunlu haller dışında asansörü kullanmaması şeklinde düzenleme yapılmıştır.

e. Asansörün havalandırmasının devamlı çalışır durumda tutulması ve asansörün özellikle düğmelerinin her yarım saatte bir seyreltilmiş hi-

poklorit ile silinmesi sağlanmıştır.

f. Hastane içinde tüm personel ve hastaların maske takmaları ve daima 2 metre sosyal mesafeyi korumaları istenmiştir. Bu konuda gerekli takibi yapmaları için güvenlik görevlileri yetkilendirilmiştir.

g. Ortak mekanların, kapı kolu, asansör düğmeleri, telefon ahizeleri, elektrik düğmeleri, merdiven trabzanları vb. gibi sık dokunulan yüzeylerin ve eşyaların sabunlu su veya 1/10 oranında sodyum hipoklorit katılmış su ile ovularak silinmesi sağlanmıştır.

h. Ellerin sık sık, sabunla, el dezenfektanları ile temizlenmesi için uyarıcı posterler hazırlanmış ve görülecek yerlere asılmıştır. Ayrıca lavaboların bulunduğu alanlara, doğru el yıkama ile ilgili uyarıcı tabelalar asılmıştır.

i. Temizlik personelinin maske ve eldiven takarak çalışması zorunludur.

j. Tüm genel ve özel alanların sık sık doğal yollar ile havalandırılması; mümkün olan alanlarda pencerelerin açık tutulması sağlanmıştır.

k. Akademik personelin/dış hekimlerinin odalarında otururken odalarının camlarını açık bulundurmaları, akademik personelin odalarını birlikte kullandıkları diğer akademik personel ile aynı anda birlikte bulunmak durumunda olduklarında maske kullanmaları ve 2 metrelik sosyal mesafe kuralına mutlaka uymaları hususunda gerekli uyarılar yapılmıştır.

l. İdari personelin, sağlık personelinin, güvenlik görevlilerinin, yemekhane ve temizlik personelinin görev yerlerinde mutlaka sosyal mesafeyi koruyarak ve maske takarak bulunmaları sağlanmış ve bu konu sık sık denetlenmiştir.

m. Tüm hastane katlarında soğuk/sıcak yiyecek ve içecek servisi yapılmaması; ihtiyaçların dinlenme saatinde kantinden ve sosyal mesafe kurallarına uyularak giderilmesi sağlanmıştır.

n. Dışarıdan yiyecek ve içecek siparişi verilmesi yasaklanmıştır.

o. Yemekhane masalarının 2'şer metre aralık ile düzenlenmesi, her masada 2 kişinin sosyal mesafe kurallarına uyarak oturması, öğle yemeğinin 2 grup halinde 12.00-12.20 ve 15 dakika temizlik sonrası 12.35-12.55 arasında yenmesi şeklinde düzenleme yapılmış; yemekhane kapısının açık tutulması; yemekhaneye ait diğer mekanların ise kapalı olması sağlanmıştır.

p. Hastaların kantin hizmetinden yararlanmalarına imkan sağlanmış; ancak yemekhanede oturmaları yasaklanmıştır.

6. Laboratuvar hizmetleri,

- a. Laboratuvarıda çalışan personelin önlük, tıbbi maske, gözlük/siperlik, eldiven kullanması sağlanmıştır.
- b. Laboratuvarıda kişisel eşya ve yiyecek bulundurulması yasaklanmıştır.
- c. Hastalara ait ölçü, model, protez vb. malzemenin birbirleri ile teması engelleyecek şekilde ve dezenfekte edilerek taşınması sağlanmıştır.
- d. Protezlerin yapımında kullanılan motor başlıklarının dezenfeksiyon ve sterilizasyon işlemlerinin her kullanımdan sonra yapılması zorunlu tutulmuştur.

Sağlık Bakanlığının WEB Sitesinde Covid-19 pandemisi ile ilgili bilgilere ulaşmak için gerekli linkler fakülte akademik ve idari personeli ile öğrencilerimizle sürekli olarak paylaşılmıştır.

Ayrıca kullanılacak maskeler ile ilgili de aşağıdaki duyuru Dekanlığımız tarafından Personelimize yapılmıştır:

7. N95/FFP2 maske kullanımı

COVID-19 pandemisi nedeniyle, N95/FFP2 maskelerin uzun süre kullanımı ile ilgili öneriler Sağlık Bakanlığı tarafından 26.04.2020 tarihinde güncellenmiştir. COVID-19'dan korunmak için sağlık çalışanlarının kullanacağı maskeler N95/FFP2 ve tıbbi/cerrahi maskelerdir. N95/FFP2 maskeler aerosol içeren işlemler sırasında kullanılmalıdır. COVID-19'da maskelerin etkinliğini araştıran bir meta analize göre; tıbbi/cerrahi maskelerin aerosol içeren işlemler dışında yeterli olduğu, N95/FFP2 maskelerin sadece aerosol içeren işlemlerde gerekli olduğu gösterilmiştir (2,3). N95/FFP2 maskelerinin uzun süre kullanımı sürecinde aşağıda belirtilen önlemlerin uygulanmasına dikkat edilmiştir:

- a. Solunum veya burun salgıları veya hastalardan gelen diğer vücut sıvılarıyla gözle görülebilir şekilde kontamine olmuş ise N95/FFP2 maske atılmalıdır.
- b. Açıkça hasar görmüş veya nefes alması zor olan herhangi bir N95/FFP2 maske atılmalıdır.
- c. Yüzey kirlenmesini azaltmak için N95/FFP2 maskesi üzerinde tıbbi maske ya da temizlenebilir bir yüz koruyucu kullanılmalıdır.
- d. Maske çıkartılmadan hastalar arası geçişlerle 8 saat süre ile kullanılabilir (2).
- e. Kişiye özel maskenin tekrar kullanımı için el hijyeni sağlandıktan sonra çıkarılan maskeler hava alabilen kağıt torba veya kağıt havluya sarılarak temiz bir ortamda saklanabilir. Her kullanımdan sonra torba veya havlu değiştirilmelidir. Bu amaçla naylon torba kullanılması önerilmez. Bu saklama koşullarında 5 defadan fazla kullanılmamalıdır.
- f. Kullanılmış bir N95/FFP2 maske takarken temiz/kontamine olmamış

(steril olmayan) eldiven kullanılmalı; N95/FFP2 maskesi takıldıktan ve maskenin yüze rahat bir şekilde oturması sağlandıktan sonra eldivenler çıkarılıp atık kutusuna atılmalıdır.

g. Maskeler takılırken el temizliğinin mutlaka sağlanmış olması gerekir. Maskeler sadece iplerinden veya lastiklerinden tutulmalıdır. Asla ön ve arka yüzüne elle dokunulmamalıdır. Temiz elle lastik veya ip kısmı uygun şekilde başımıza veya kulağımıza geçirilmeli; burnumuzu ve ağzımızı tam örtmelidir. Telli maskeler tercih edilmeli, bu teller burnumuza gelecek şekilde maske takılmalıdır. daha sonra telin burnumuza adapte edilmesi sağlanmalıdır. Maske takıldıktan sonra bone, kulakları da örtcek şekilde takılmalıdır. Daha sonra yüz siperliği takılmalıdır.

h. Maskemizi çıkarmak için ellerimiz mutlaka temizlenmiş olmalıdır. Kontamine olmuş eldivenimiz varsa çıkarılmalı, çıplak ellerimiz dezenfekte edilmelidir. Temiz ellerimizle, maskenin asla ön yüzüne dokunmadan, sadece lastik veya ipinden tutarak, maske yüzümüzden uzaklaştırılacak şekilde çıkarılmalıdır. Eğer ıslanmış veya kan/tükürükle kontamine olmuşsa hemen atılmalı tekrar kullanılmamalıdır. Tıbbi/cerrahi maskeler tek kullanımlıktır. N95/FFP2 maskelerin tekrar kullanımı ve saklanması ile ilgili prosedür "e" şıkında anlatılmıştır.

Yukarıda belirtilen önlemlerle 01 Haziran 2020 tarihinden itibaren Fakültemiz kaynaklı Covid-19 enfeksiyonuna rastlanmamıştır. Bu süreçte gerek öğretim üyesi hekimlerimiz, gerekse de diğ hekimlerimiz Covid-19 enfeksiyonu taşıyan hastalar ile tedavi işlemleri sırasında bilinçli veya bilinçsiz olarak temas etmişlerdir. Bu temaslar sırasında hastaların bir kısmı enfekte veya temaslı olduklarını sonradan öğrenmiş ve durumlarını Fakültemizi tedavilerinden sonra arayarak bildirmişlerdir. Maalesef, bazı bireylerin Covid-19 virüsü taşıdıklarını bilmelerine rağmen tedavi talepleri ve tedavileri esnasında bilgi vermedikleri saptanmıştır. Az sayıda karşımıza çıkan bu durumda, ilgili şahıslar Sağlık Bakanlığına bildirilmiş ve ilgili hekimlerin/sağlık personelinin PCR testi yaptırılmaları ve izole edilmeleri sağlanmıştır. Ancak, sonuçta bu enfekte hastalardan personelimize Covid-19 virüsünün bulaşmadığı belirlenmiştir. Bu durum bizlere virüsten değil, tedbir almamaktan korkulması gerektiği gerçeğini düşündürmüştür.

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Diğ Hekimliği Fakültesinde 2020-2021 eğitim yılı güz ve bahar döneminde yüz yüze uygulanan klinik uygulama eğitimi

01 Haziran 2020 tarihinden Fakültemizde 2020-2021 eğitim yılının başlayacağı Ekim 2021'e kadar yaşadığımız tecrübeler göz önüne alınarak ve değerlendirilerek, Fakülte Akademik Kurulu tarafından 4. ve 5. sınıf öğrencilerimizin Klinik Uygulama Eğitimlerini yüz yüze almaları kararı dekanlığımıza iletilmiştir. Tanımlanan önlemlerin tavizsiz uygulanması ve öğrencilerin klinik uygulama eğitimini seyreltilmiş gruplar halinde sürdürmeleri durumunda; mesleğimizin gerçek ortamından uzaklaşmayacakları, klinikte hocalarının denetimde hasta tanı ve tedavi eğitimlerini sürdürecekleri ve buna ek olarak pandemi şartları altında hasta bakma tecrübesi edinebilecekleri öngörülmüştür.

Bu öngörü ile 2020-2021 eğitim yılının başlamasından önce, Dekanlığımız gerekli alt yapıyı oluşturmak ve uygulama yöntemlerini belirlemek için çalışmalar yapmıştır.

Bu çalışmalar sonucunda:

1. 2020-2021 eğitim yılında, 4. ve 5. sınıf öğrencilerimizin Klinik Uygulama Eğitimlerini yüz yüze almasına karar verilmiş, bu amaçla Fakülte Yönetim Kurulu kararı alınmıştır.
2. 5. sınıf öğrencilerimizin 05 Ekim 2020 tarihinde, 4. sınıf öğrencilerimizin ise 12 Ekim 2020 tarihinde "Klinik Uygulama Eğitimi"ne başlamaları kararı alınmış ve bu tarihlere Üniversitemiz Akademik Takviminde yer verilmiştir.
3. 4. ve 5. sınıf öğrencilerimize pandemi koşullarına uygun olarak gruplar halinde Klinik Uygulama Eğitimlerinden önce Covid-19 pandemisi şartlarında eğitimlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yüz yüze eğitimler verilmiştir.
4. Bu eğitimlerde Kişisel Koruyucu Ekipmanları (KKE) nasıl kullanacakları, nasıl muhafaza edecekleri konusu üzerinde önemle durulmuştur.
5. Öğrencilerin Fakülte içinde ve Fakülte dışında sosyalleşmelerinin önemi özellikle vurgulanmıştır.
6. Klinik Uygulama Eğitimlerine başlamadan önce öğrencilerden konulan kurallara uyacaklarına dair onam alınmıştır.
7. Öğrencilerin fakülte binasına hastalar ve personelden ayrı bir kapıdan girmesi ve çıkması sağlanmış, her öğrenciye giriş sırasında mutlaka ateş ölçümleri yapılmıştır.
8. Öğrencilerin asansörü kullanmamaları istenmiştir.
9. Güvenlik görevlilerimiz tarafından, öğrencilerin Fakülteye maskesiz girmemeleri ve girişlerinden hemen sonra ellerini el dezenfektanı ile dezenfekte etmeleri sağlanmıştır.
10. Öğrencilerin, soyunma odalarını aynı anda kullanmamaları, Fakültemiz şartlarında aynı anda en fazla 2 kişinin, sosyal mesafe kurallarına uygun ve maskeli olarak dolap odalarını kullanmaları sağlanmıştır.
11. Öğrencilerin Klinik Uygulama Eğitimleri haricinde Fakültede kalmalarına izin verilmemiştir.
12. Her kata uygun yerlere el dezenfektanları yerleştirilmiştir.
13. Her öğrenciye, kliniklerde kullanmaları için rutin koruyucu malzemeye ek olarak tek kullanımlık cerrahi önlük ve N95 maskenin düzenli olarak tahsis edilmesi sağlanmıştır.

14. Her öğrencinin kliniklerde bulundukları süre boyunca (hasta baksın veya bakmasın) mutlaka yüz siperliği takması sağlanmıştır.
15. Öğrencilerin, hasta bakarlarken KKE'ni tam ve doğru olarak giymeleri ve çıkarmalarını sağlamak için gerekli eğitimler verilmiş ve sık sık denetimler yapılmıştır.
16. Sabahları 5. sınıflar (10.00-13.00), öğleden sonraları 4. sınıflar (13.00-16.00) gelecek şekilde güz dönemi klinik uygulama eğitimi programı düzenlenmiştir.
17. Öğrencilerimize saat başı olmak üzere 3'er hasta randevusu verilmiştir.
18. Öğrencilerden hasta bakarken KKE'ni tam giymeleri istenmiş; uygulamanın eksiksiz olarak yapılması Dekanlığımız tarafından hafta boyunca klinikler sık sık denetlenerek sağlanmıştır.
19. Öğrencilerimize rutin anamneze ek olarak, hastalarından Covid-19 enfeksiyonuna yönelik anamnez almaları öğretilmiş; öğrencilerimiz tarafından hastalarına Covid-19 ile ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan onam formunu imzalatılması talep edilmiş ve sağlanmıştır.
20. Öğrencilerimizin Covid-19 pandemisi şartlarında gerçekleştirmekle yükümlü tutuldukları Klinik Uygulama Eğitimleri ile ilgili yeterlilikler, ilgili Anabilim Dalları tarafından, şartlara uygun hale getirilmiş, nicelik yerine nitelik prensibi benimsenmiştir.
21. Öğrencilerimizin veya aynı evi paylaştıkları yakınlarının/arkadaşlarının teması olmaları durumunda veya kendilerini rahatsız hissetmeleri durumunda süratle Dekanlığımıza bilgi vermeleri istenmiştir.
22. Temaslı/semptomlu öğrencilerin PCR testi yaptırmaları ve gerekirse kendilerini 14 gün izole etmeleri sağlanmıştır.
23. 5 Ekim 2020'den itibaren "temaslı/Covid-19 pozitif" öğrenci sayısı, eğitim gören toplam 103 4. ve 5. sınıf öğrencisinden, toplam 9 kişi olarak belirlenmiş ve bunlardan sadece 3 öğrencinin Covid-19 pozitif olduğu saptanmıştır. Yapılan inceleme ve takip sonucunda tüm bireylerin Fakülte dışı kaynaklar sebebi ile Covid-19 pozitif oldukları tespit edilmiştir. Bulaş nedeninin ağırlıklı olarak aynı evde yaşamakta olan enfekte kişilerden kaynaklandığı (anne, baba, ev arkadaşı vb.) ilgili öğrenciler tarafından beyan edilmiştir. Bu öğrenciler gereken tedaviler/

izolasyon sağlandıktan ve yapılan PCR testinin negatif çıkması sonucunda klinik uygulama eğitimine devam etmiştir.

24. 4. ve 5. Sınıf öğrencilerinin acil ihtiyaçlar haricinde Fakülte yemekhanesi ve kantininde bulunmamları ve klinik uygulama eğitimlerini bitirdikten sonra hızla fakülteden ayrılmaları sağlanmıştır. Fakülte kantininden sosyal mesafe kurallarına uygun olarak sadece acil ihtiyaçlarını karşılamaları amacı ile yararlanmalarına izin verilmiş, Fakülte içinde sosyalleşme söz konusu olmamıştır.

25. Sağlık Bakanlığı tarafından sağlık personeline aşının tedarik edilmesi sonucunda akademik ve idari personelimiz ile 4. ve 5. sınıf öğrencilerimizin 12-20 Ocak tarihleri arasında aşı olmaları sağlanmıştır.

26. Covid-19 ile ilgili aldığımız tedbirleri, Fakültemizin pandemi şartlarında nasıl işleyeceğini gösteren kuralları, Klinik Uygulama Eğitimleri ile ilgili kararları içeren belgeler/fotoğraflar güncel olarak WEB sitemizde yayınlanmaktadır.

<https://www.yeniyuzyil.edu.tr/DisHekimligi/Covid-19.aspx>

<https://dent.yeniyuzyil.edu.tr/>

Bu şartlar altında 2020-2021 güz yarıyılı tamamlanmış ve verilen yüz yüze klinik uygulama eğitimi sırasında bir komplikasyona rastlanmamıştır.

Güz dönemi başında almış olduğumuz 'klinik uygulama eğitimlerinin yüz yüze verilmesi kararı' bazı öğrenciler ve öğrenci velilerinin endişe duymalarına ve endişelerini Fakülte yönetimine iletmelerine neden olmuştur. Ancak, aldığımız yerinde tedbirler ve bu tedbirlerin tavizsiz uygulanması ile birlikte, klinik uygulama eğitimlerinin yüz yüze yapılması kararı bugün itibarı ile öğrencilerimiz ve aileleri tarafından memnuniyet ile karşılanmaktadır.

Covid-19 Pandemisi sürecinde yukarıda bahsedilen ve hayata geçirilen uygulama Fakültemizin eğitim-öğretim konusunda genel yaklaşımı, misyonu ve vizyonu ile paralellik göstermektedir. Bu yaklaşım 2012 yılında kurulan ve 9 yıllık maziye sahip olan İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi mezunlarının başarıları ile taçlandırılmıştır. Fakültemiz, YÖK tarafından yayınlanan Diş Hekimliği 2019 DUS Başarı Sıralamasında, Türkiye'de eğitim veren Vakıf Üniversiteleri arasında 1'inci sırada, 63 Diş Hekimliği Fakültesi arasında ise 18'inci sırada yer almıştır (DUS Puanı: 49.88408).

<https://www.yeniyuzyil.edu.tr/haber/detay.aspx?ID=4170>

Ayrıca, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, 2020 Yılında da (2018 ve 2019 yıllarında olduğu gibi) YÖK tarafından yayınlanan Diş Hekimliği 2020 Taban Puanları ve Başarı Sıralamasında (ücretli), İstanbul'da 1'inci, Türkiye'de ise 2'inci sıradadır.

<https://www.yeniyuzyil.edu.tr/haber/detay.aspx?ID=4164> Literatür

1. T.C. Sağlık Bakanlığı Covid-19 bilgilendirme sayfası, Covid-10 rehberi. <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66301/covid-19-rehberi.html>, 2020-2021.
2. Bartoszko JJ, Farooqi MAM, Alhazzani W, Loeb M. Medical masks vs N95 respirators for preventing COVID-19 in healthcare workers: A systematic review and meta-analysis of randomized trials. *Influenza Other Respir Viruses* 2020 Jul; 14(4): 365–373 DOI: 10.1111/irv.12745.
3. CDC. Recommended Guidance for Extended Use and Limited Reuse of N95 Filtering Facepiece Respirators in Healthcare Settings. <https://www.cdc.gov/niosh/topics/hcwcontrols/recommendedguidanceext-use.html>

